

Odczytywanie odczuć innych osób i udostępnianie informacji na ich temat

Scenariusz 1

Agata jest na lunchu z przyjaciółmi, ale wychodząc do toalety, zostawia komórkę na stole. W tym czasie jej koleżanka Monika zagląda do porzuconego telefonu i zaczyna przeglądać SMS-y. Pierwszy jest pełen wyrzutów mamy – wynika z nich, że Agata oblała egzamin z matematyki.

- Jak mogłaby się poczuć Agata?
- Dlaczego Agata nie chciałaby opowiedzieć znajomym o złym wyniku?
- Czy zachowanie Moniki było poprawne?
- Jaka mogłaby być reakcja innych osób siedzących przy stole na zachowanie Moniki?
- Co myślicie o Monice? Czy zachowanie Moniki było etyczne? Czy mielibyście ochotę zaprzyjaźnić się z Moniką?
  - Jak poczulibyście się na miejscu Agaty?
  - Czy myszkowanie jest usprawiedliwione w jakichkolwiek okolicznościach? Jak powinno się postąpić w przypadku, kiedy ktoś martwi się o przyjaciela?

Scenariusz 2

Podczas spaceru Artur rozmawia z Wandą. Nagle potyka się i wpada w błoto. Wandę bardzo to bawi i robi mu zdjęcie. Arturowi nie jest do śmiechu i wygląda na zmieszanego.

- Dlaczego Wanda mogłaby opublikować zdjęcie w Internecie?
- Dlaczego Artur jest zirytowany?
- Co Artur powinien powiedzieć Wandzie?
- Jak poczulibyście się w sytuacji, gdyby ktoś zrobił Wam wstydlive zdjęcie? Czy chcielibyście, aby pojawiło się w Internecie?
- Czy ta sytuacja stanowi przypadek nękania?

Scenariusz 3

Róża jest 15-letnią uczennicą. Ma dwóch braci, mamę i liczne grono koleżanek i kolegów. Róża i Julek są szkolnymi kolegami. Wspólnie przygotowują projekt na lekcję fizyki. Pewnego dnia na fizyce piszą test, a kiedy odbierają wyniki, Róża wygląda na bardzo zdenerwowaną. Przez kilka kolejnych dni Róży nie ma w szkole. Julek musi samodzielnie kończyć projekt. Po powrocie Róża wyjaśnia zdawkowo, że była u lekarza, ale nie mówi nic więcej.

- Kogo powinny interesować szkolne wyniki Róży? Jej problemy zdrowotne? Dlaczego?
- Z kim Róża mogłaby chcieć porozmawiać na którykolwiek z tych tematów?
- Podajcie przykłady z własnego życia: jakie informacje mogliby oglądać Wasi rodzice lub opiekunowie, ale nie Wasi znajomi – lub odwrotnie?

Odczytywanie odczuć innych osób i udostępnianie informacji na ich temat Tekst dla prowadzącego

Scenariusz 1

Agata jest na lunchu z przyjaciółmi, ale wychodząc do toalety, zostawia komórkę na stole. W tym czasie jej koleżanka Monika zagląda do porzuconego telefonu i zaczyna przeglądać SMS-y. Pierwszy jest pełen wyrzutów mamy – wynika z nich, że Agata oblała egzamin z matematyki.

- Jak mogłaby się poczuć Agata?
  - Agata może poczuć, że jej prywatność została naruszona, i w rezultacie stracić zaufanie do swojej koleżanki.
- Dlaczego Agata nie chciałaby opowiedzieć znajomym o złym wyniku?
  - Dla Agaty jej oceny mogą być ściśle prywatnymi informacjami.
- Czy zachowanie Moniki było poprawne?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się nad własnymi normami dotyczącymi prywatności – zarówno w przypadku ocen, jaki i wiadomości w telefonie, oraz sprecyzować swoje oczekiwania w stosunku do znajomych.
- Jaka mogłaby być reakcja innych osób siedzących przy stole na zachowanie Moniki?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się, jak postąpiliby, gdyby zobaczyli potencjalnie niestosowne zachowanie.
- Co myślicie o Monice? Czy zachowanie Moniki było etyczne? Czy mielibyście ochotę zaprzyjaźnić się z Moniką?
  - Jak poczulibyście się na miejscu Agaty?
  - Czy myszkowanie jest usprawiedliwione w jakichkolwiek okolicznościach? Jak powinno się postąpić w przypadku, kiedy ktoś martwi się o przyjaciela?
    - Uczestnicy powinni zastanowić się nad własnymi normami dotyczącymi prywatności i relacji osobistych.

Scenariusz 2

Podczas spaceru Artur rozmawia z Wandą. Nagle potyka się i wpada w błoto.

Wandę bardzo to bawi i robi mu zdjęcie. Arturowi nie jest do śmiechu i wygląda na zmieszanego.

- Dlaczego Wanda mogłaby opublikować zdjęcie w Internecie?
  - Uczestnicy powinni wskazać motywacje Wandy: gromadzenie polubień lub reakcji rozbawionych użytkowników jest popularną motywacją do zamieszczania czegoś w Internecie, o ile nie odbywa się to jakimś kosztem.
- Dlaczego Artur jest zirytowany?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się, jak mieć na względzie uczucia innych osób podczas korzystania z mediów społecznościowych.
- Co Artur powinien powiedzieć Wandzie?
  - Uczestnicy powinni opracować strategię, które pozwolą im sobie poradzić z takim zachowaniem.
- Jak poczulibyście się w sytuacji, gdyby ktoś zrobił Wam wstydlive zdjęcie? Czy chcielibyście, aby pojawiło się w Internecie?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się nad własnymi normami dotyczącymi treści udostępnianych w Internecie przez inne osoby.
- Czy ta sytuacja stanowi przypadek nękania?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się, czym jest nękanie, i omówić szczegóły tej konkretnej sytuacji.

Scenariusz 3

Róża jest 15-letnią uczennicą. Ma dwóch braci, mamę i liczne grono koleżanek i kolegów. Róża i Julek są szkolnymi kolegami. Wspólnie przygotowują projekt na lekcję fizyki. Pewnego dnia na fizyce piszą test, a kiedy odbierają wyniki, Róża wygląda na bardzo zdenerwowaną. Przez kilka kolejnych dni Róży nie ma w szkole. Julek musi samodzielnie kończyć projekt. Po powrocie Róża wyjaśnia zdawkowo, że była u lekarza, ale nie mówi nic więcej.

- Kogo powinny interesować szkolne wyniki Róży? Jej problemy zdrowotne? Dlaczego?
  - Uczestnicy powinni zastanowić się, dlaczego różne informacje mają odmienny poziom prywatności. Wyniki Róży w szkole to wrażliwe informacje, których nie chce ujawniać przyjaciołom, szkolnym kolegom ani nikomu innemu. Natomiast takie informacje nie są prywatne w przypadku rodziców i opiekunów. To samo dotyczy informacji o stanie zdrowia, chociaż

te dane są o wiele bardziej wrażliwe.

- Z kim Róża mogłaby chcieć porozmawiać na którykolwiek z tych tematów?

- Być może Róża woli nie ujawniać swoich informacji. Taką decyzję należy uszanować. Może też zdecydować, że chce udostępnić niektóre informacje, ale nie wszystkie. Róża może podzielić się informacjami o szkolnych zmaganiach z rodzicami lub opiekunami, ale nie z przyjaciółmi.

- Podajcie przykłady z własnego życia: jakie informacje mogliby oglądać Wasi rodzice lub opiekunowie, ale nie Wasi znajomi – lub odwrotnie?

- Uczestnicy powinni zastanowić się nad swoimi własnymi wyborami dotyczącymi prywatności.